

ТИББИЁТ ҲАМШИРАСИННИНГ ОПЕРАЦИЯ ОЛДИ ВАҚТИДАГИ БЕМОРЛАР БИЛАН ПСИХОЛОГИК ЁРДАМИДАГИ ЎРНИ.**Салохитдинова И.Ф., Сафарбаева К.У., Турдалиева Г.Н., Маматкулов И.Б.**

Тошкент педиатрия тиббиёт институти, Тошкент, Ўзбекистан

Мавзунинг долзарблиги. Ҳар қандай операция бу стресс ҳолати, бу беморларни психологик ҳолатини бузилишига олиб келади. Операция олди ва кейинги даврда беморларга психологик ёрдами тиббиёт ҳамширасининг энг керакли йўналиши ҳиссобланади. Стационар даволаш муассасаларида бемор одатланмаган ҳолатларга дуч келади, бу нокулайлик ҳиссини уйғотади. Юқоридаги масалаларни ўрганишимиздан мақсад психологик ҳолатни ўрганиш ҳамда беморларнинг даволанишидан қониқиши.

Мавзунинг мақсади. Психологик ҳолатни ўрганиш ҳамда беморларнинг даволанишидан қониқиши.

Материаллар ва тадқиқот усуллари. Беморлар билан эркин суҳбат олиб борилган ва анкета тузилган, бу суҳбатда беморлардан 50 та бемор ота-онаси камраб олинган (38 аёл, 12 эркак, ўртача ёш 42). Ҳамма беморлар юрак қон томир касаликлари билан кийналган ва улар кардиохирургик операцияларга тайёрланган.

Тадқиқот натижалари. Маълум бўлишича тадқиқот ўтказилган беморлар стационар ҳолатида психологик муаммоларни бошдан кечирган. Айниқса тез-тез намоён бўладиган ҳолатлар: нотинчлик , ваҳима, саросимага тушиш, шубҳа–ғумон (37%), ёлғизлилик ҳисси, тиббиёт ҳодимлари билан алоқасининг камлиги (23%), маълумот йўқлиги сабабли операция олди вақтидаги қўрқув ва ваҳималар (22%), ўтказиладиган операциядан умидсизлик даражаси (15%), эътиборсизлик (3%). Олинган натижалар шуни кўрсатадики, даволаш ва реабилитация марказларида психологик ёрдам талабга тўлиқ жавоб бермайди. Юқорида

операция ўтказилиши керак бўлган беморлар тиббиёт ҳамширасининг психологик ёрдамига, эътиборига, ғамхўрлигига муҳтождир. Бемордаги ваҳима депрессив ҳолатдаги кайфият, келажагига бўлган қўрқув, оғрик хис қилишдаги ҳамда ўзининг кучсизлигидан жабр чекиш юқори даражада кузатилади. Беморлар билан суҳбат ўтказилганда (умидсизлик, қўрқув, реанимация, оғрик) деган сўзларни кўп эшитиш мумкин. Баъзи беморлар қўрқув борлигини инкор этишади; баъзилари эса “ ҳаммаси яхши бўлади, дориларсиз янги ҳаёт, у муаммоларнинг ечими” дея тақидлашади.

Хулоса. Тадқиқотлардан олинган натижаларни тиббиёт ҳамширалари машғулот мавзуларини, яъни бу беморлар билан профессионал суҳбат асослари деган мавзуларда баён этади. Бундай семинарларни ўтказиш учун тажрибали шифокорлар ва бошқа тажрибали мутахассисларни маслаҳатчи сифатида таклиф қилиш, тиббиёт ҳамширалари учун муҳим саволлар бўйича маълумотнома тайёрлаш, бундан ташқари беморлар учун хотиранома, тестлар, анкеталар тайёрлаш. Шундай қилиб тиббиёт ҳамширалари шифокорлар билан биргаликда ижобий психологик муҳит яратишда, беморларни руҳий ҳолатини мувозанатлаштиришда, даволаш масканларида тўғри даво чораларини қўллашда, ҳамда ҳимоя қилишда муҳим ўрин тутди.